

Ο επικεφαλής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, Άγγελος Μπίνης.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Στις αρμοδιότητές της υπάγεται η παρακολούθηση των πειθαρχικών και ποινικών υποθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων και μισθωτών

Την προσωρινή παύση καθηκόντων για ένα έτος, καθώς και την επιβολή σωρευτικού προστίμου 6.000 ευρώ σε γιατρό του ΕΣΥ που απαίτησε «φακελάκι» αποφάσισε το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών του ΕΣΥ μετά από ένσταση που ασκήθηκε από τον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ). Αξίζει να σημειωθεί ότι αρχικά ο γιατρός «είχε πέσει στα μαλακά», αφού κατά την εξέταση της πειθαρχικής υπόθεσης σε πρώτο βαθμό είχε απαλλαγεί των κατηγοριών μετά από σχετική απόφαση του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου συγκεκριμένης Υγειονομικής Περιφέρειας.

Η περίπτωση αυτή δυστυχώς δεν είναι μοναδική στην ελληνική Δημόσια Διοίκ-

ση. Αποτελεί μία από τις πολλές περιπτώσεις που διαχρονικά συμβάλλουν στην ενίσχυση της αντίληψης των πολιτών ότι τα Πειθαρχικά Συμβούλια στον δημόσιο τομέα συχνά λαμβάνουν αποφάσεις με «υπερβολική» επιείκεια και με βάση την κακώς εννοούμενη «συναδελφική αλληλεγγύη».

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η ίδρυση όμως της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας με τον ν. 4622/2019 και οι σχετικές με την πειθαρχική διαδικασία αρμοδιότητές της έχουν επιφέρει πλέον σημαντικές αλλαγές στα μέχρι σήμερα δεδομένα, προσθέτοντας απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας για την ορθή και άμεση απονομή της πειθαρχικής Δικαιοσύνης στους δημοσious φορείς. Η ίδρυση της ΕΑΔ

ήρε τις υφιστάμενες επικαλύψεις και συγκέντρωσε στον ίδιο φορέα αρμοδιότητες που ασκούνταν από διαφορετικούς φορείς, δημιουργώντας πρόσθετο διοικητικό βάρος στους δημόσιους οργανισμούς και «διοικητικά σιλό» που δυσχέραιναν κάθε προσπάθεια βελτίωσης των πειθαρχικών διαδικασιών. Το σύνολο των πρόσφατων μεταρρυθμιστικών αυτών δράσεων αποτελούν ουσιαστικό αντίβαρο στις αιτίες για τη μη αποτελεσματική και διαφανή λειτουργία του συστήματος πειθαρχικής Δικαιοσύνης στον δημόσιο τομέα.

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της ΕΑΔ, στις αρμοδιότητες της Αρχής υπάγεται η παρακολούθηση των πειθαρχικών και ποινικών υποθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων και μισθωτών (με εξαίρεση το στρατιωτι-

κό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων), των φορέων που υπάγονται στο πεδίο αρμοδιότητάς της. Για τον σκοπό αυτόν κάθε πράξη με την οποία ασκείται πειθαρχική δίωξη και κάθε πειθαρχική απόφαση κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην Αρχή.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Σημαντική καινοτομία στον συγκεκριμένο νόμο αποτελούν οι πειθαρχικές αρμοδιότητες που απονέμονται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και οι οποίες συμβάλλουν καταλυτικά στην επιτάχυνση αλλά και την καλύτερη εποπτεία της ορθής λειτουργίας του συστήματος διερεύνησης των πειθαρχικών ευθυνών στους φορείς του Δημοσίου. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, η Αρχή έχει το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά απόφασης πειθαρχικού οργάνου όταν συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι, π.χ. επειικής ποινή σε σχέση με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, μη ορθή εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων, εσφαλμένη ερμηνεία των νομοθετικών διατάξεων, ανεπαρκής αιτιολόγηση ή έλλειψη αιτιολόγησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο κατά το έτος 2020 η ΕΑΔ κλήθηκε να διαχειριστεί 1.372 πειθαρχικές αποφάσεις, ενώ ο Διοικητής της υπέβαλε 31 ενστάσεις ενώπιον Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων. Στο 67% μάλιστα των περιπτώσεων, στις οποίες η ΕΑΔ άσκησε ένδικα μέσα, επήλθε επαύξηση της ποινής ή και οριστική παύση του υπαλλήλου.

Επιπρόσθετα, η Αρχή άσκησε τρεις προσφυγές ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας με αίτημα την οριστική παύση των

διωκόμενων υπαλλήλων. Επισημαίνεται ότι το δικαίωμα του Διοικητή της Αρχής για άσκηση προσφυγής ενώπιον του ΣτΕ δεν το διαθέτει άλλος πειθαρχικός προϊστάμενος.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της η Εθνική Αρχή Διαφάνειας αναπτύσσει νέες ηλεκτρονικές εφαρμογές (βάσεις δεδομένων και microsites), με στόχο την αποτελεσματική και σε πραγματικό χρόνο εποπτεία όλων των επιμέρους σταδίων της πειθαρχικής διαδικασίας.

Μια πρώτη ψηφιακή εφαρμογή, η οποία υλοποιείται από στελέχη της ΕΑΔ, με μηδενικό

κόστος για τον Έλληνα φορολογούμενο, βρίσκεται ήδη σε πιλοτική λειτουργία προσφέροντας για πρώτη φορά στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση δυνατότητες ανάλυσης και άντλησης δεδομένων (data analysis and data mining) γύρω από τα θέματα αυτά. Η καινοτομία αυτή είναι αποτέλεσμα της καλοσχεδιασμένης και συστηματικής συνεργασίας των στελεχών της ΕΑΔ και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών. Μέσω της σύγχρονης και λειτουργικής αυτής ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξασφαλίζεται η παρακολούθηση της πορείας

και της έκβασης των πειθαρχικών υποθέσεων ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων, σε όλα τα στάδια εξέλιξής τους, από την ημέρα εισαγωγής μιας υπόθεσης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου μέχρι και την έκδοση της τελικής απόφασης. Δυνατότητα που μέχρι σήμερα δεν υπήρχε στο ελληνικό Δημόσιο.

Η δράση αυτή εντάσσεται στην ευρύτερη συνεργασία του ΥΠΕΣ με την ΕΑΔ για τη δημιουργία του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, στο πλαίσιο του οποίου ψηφίστηκαν την Τετάρτη 14 Απριλίου 2021 από το Κοινοβούλιο οι διατάξεις για το

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τους Συμβούλους Ακεραιότητας.

Η πλατφόρμα θα παρέχει άμεση πρόσβαση στα στοιχεία των πειθαρχικών υποθέσεων περίπου 1.700 δημόσιων φορέων, επιτρέποντας την εξαγωγή συγκεκριμένων αναφορών και στατιστικών στοιχείων. Οι πληροφορίες αυτές για πρώτη φορά βρίσκονται συγκεντρωμένες σε μία ενιαία βάση δεδομένων, συμβάλλοντας σημαντικά στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με στοχευμένες παρεμβάσεις ανασχεδιασμού της πειθαρχικής διαδικασίας με στόχο τη βελτίωση της ταχύτη-

Η πλατφόρμα θα παρέχει άμεση πρόσβαση στα στοιχεία των πειθαρχικών υποθέσεων περίπου 1.700 δημοσίων φορέων, επιτρέποντας την εξαγωγή συγκεκριμένων αναφορών και στατιστικών στοιχείων. Οι πληροφορίες αυτές για πρώτη φορά βρίσκονται συγκεντρωμένες σε μία ενιαία βάση δεδομένων.

τας αλλά και της ποιότητας απονομής της πειθαρχικής Δικαιοσύνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ο δημόσιος υπάλληλος συνδέεται με το κράτος με μια ειδική έννομη σχέση. Η σχέση αυτή τον καθιστά μέρος ενός οργανωμένου συνόλου με βασική αποστολή την εκπλήρωση των σκοπών του δημοσίου συμφέροντος. Η ένταξή του σε αυτό το σύνολο συνεπάγεται από τον Νόμο ιδιαίτερα καθήκοντα για τον υπάλληλο, παράλληλα με την πιστή τήρηση βασικών αρχών και αξιών, όπως είναι ο σεβασμός στον διοικούμενο, η συναδελφικότητα, η διαφάνεια, η λογοδοσία, η ακεραιότητα κ.λπ. Για τον λόγο αυτόν προβλέφθηκε από τον Νομοθέτη ένα πλαίσιο κανόνων αλλά και πειθαρχικών κυρώσεων, το γνωστό σε όλους μας Πειθαρχικό Δίκαιο, στον δημόσιο τομέα. Όταν οι υπάλληλοι παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους πλήττουν με τις πράξεις ή τις παραλείψεις τους τη νόμιμη και ορθή λειτουργία της υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, η αυξημένη λογοδοσία και ακεραιότητα συνδέονται άμεσα με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό η Εθνική Αρχή Διαφάνειας με τον εποπτικό της ρόλο, όπως αυτός απορρέει από τον ιδρυτικό της νόμο, αποτελεί τον θεματοφύλακα της ορθής εφαρμογής του Πειθαρχικού Δικαίου στον δημόσιο τομέα, συμβάλλοντας καταλυτικά στην επιτάχυνση αλλά και την ορθή λειτουργία της πειθαρχικής διαδικασίας στους φορείς του Δημοσίου.